

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1.-3/19/1245

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspeksioon
Otsuse tegemise aeg ja koht	20.05.2019 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	24.03.2019
Teabevaldaja	Justiitsministeerium aadress: Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn e-posti aadress: info@just.ee
Vaide esitaja (teabenõudja)	xxx aadress: xxx

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

- 1) jätta vaie rahuldamata;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

17.02.2019 esitas vaide esitaja Justiitsministeeriumile teabenõude, milles soovis teavet vangiregistris tehtud toimingute kohta seoses tõendi väljastamisega.

14.03.2019 keeldus Justiitsministeerium teabenõude täitmisest põhjendusega, et logiandmetele, millest nähtub, kes ja millal täpselt andmeid registris töötles, on avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 p 9 alusel kehtestatud juurdepääsupiirang, kui teabele turvasüsteemide, turvaorganisatsiooni või turvameetmete kirjelduse kohta.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Esitasin 17.02.2019 Justiitsministeeriumile teabenõude, milles soovisin, et mulle väljastatakse

kogu teave (k.a tõend), mis toiminguid tehti süsteemis „KIR“ mulle koostatud tõendiga (kes tegi, millal jne). Justiitsministeerium vastas teabenõudele 14.03.2019 (rikkudes AvTS 18 lg 1) ning jättis teabe väljastamata AvTS § 35 lg 1 p-le 9 viidates. Leian, et Justiitsministeerium on keeldunud ebaõigelt teavet väljastamast, sest tegemist oli arsti tõendiga, mis puudutas mind, kuid mulle keeldutakse seda väljastamast. Samuti varjatakse tõendi kustutajat. Lisaks rikkus Justiitsministeerium AvTS § 23 lg 3. Soovin, et teeksite Justiitsministeeriumile ettekirjutuse seadusliku olukorra taastamiseks, et mulle väljastataks soovitud teave (tõend ja sellega tehtud toimingud). Soovin, et trahviksite xxx 9600€ sunnirahaga.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Esitasite Justiitsministeeriumile järelepärimise seoses xxx vaidega. Vaide kohaselt esitas xxx 17.02.2019 Justiitsministeeriumile teabenõude, milles palus väljastada kogu teave (k.a tõend), mis toimingud tehti süsteemis KIR talle koostatud tõendiga (kes tegi, millal jne). Justiitsministeerium keeldus 14.03.2019 teabenõude täitmisest põhjusel, et teabele on kehtestatud AvTS § 35 lg 1 p 9 alusel juurdepääsupiirang. Palute põhjendada, miks on juurdepääsupiirangud kehtestatud, mil moel kirjeldavad logiandmed turvasüsteeme, turvaorganisatsiooni või turvameetmeid ning milliseid andmeid logid sisaldavad.

Selgitame, et kinnipeetavate isikuandmeid töödeldakse riigi infosüsteemi kuuluvas kinnipeetavate, vahistatute, arestialuste ja kriminaalhooldusaluste andmekogus, mille ametlik nimetus on vangiregister (KIR) ja kuhu kantud andmed on ette nähtud asutusesiseseks kasutamiseks (VangS § 5² lg 1). Vangiregistri põhimääruse¹ § 20 lg 1 kohaselt säilitatakse vangiregistris kannetele juurdepääsu saamise, kannete salvestamise, muutmise ja kustutamise ning päringute kohta vähemalt järgmised andmed (logid): kasutaja ees- ja perekonnanimi ning isikukood, kuupäev ja kellaeg ning objekt.

Isikuandmete kaitse seaduse § 24 lg 1 sätestab, millised andmed peab vastutav töötleja andmesubjekti soovil talle teatavaks tegema. Nendeks on 1) tema kohta käivad isikuandmed ja asjaomaste isikuandmete kategooriad; 2) isikuandmete päritolu käsitleva olemasoleva teabe; 3) isikuandmete töötlemise eesmärgi ja õigusliku aluse; 4) vastuvõtjad või nende kategooriad, kellele andmesubjekti isikuandmeid on avalikustatud; 5) kavandatava isikuandmete säilitamise tähtaja või säilitamise tähtaja määramise alused; 6) õiguse taotleda vastutavalt töötlejalt andmesubjekti isikuandmete parandamist, kustutamist või nende töötlemise piiramist; 7) õiguse esitada Andmekaitse Inspeksioonile kaebus ning Andmekaitse Inspeksiooni kontaktandmed.

Xxx soovis teada, kes ja millal täpselt on töödeldud tema isikuandmeid vangiregistris ehk andmeid vastutava ja volitatud töötleja töötajate kohta. Sellise teabe andmise kohustust IKS § 24 lg 1 ette ei näe. Samuti ei kehtesta AvTS täiendavaid õiguseid vastava teabe saamiseks. Seega on nimetatud andmete küsimine käsitletav igapäev poolt esitatava teabenõudena.

Justiitsministeerium ei pea võimalikuks väljastada kõigile vangiregistri logiandmeid, mis sisaldavad teavet vangiregistris andmeid töödeldud vastutava ja volitatud töötleja töötajate ja ametnike kohta. Sellisele teabele on kehtestatud täiendav juurdepääsupiirang avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 p 9 alusel kui teabele turvasüsteemide, turvaorganisatsiooni või turvameetmete kirjelduse kohta. Kinnipeeturegistrisse andmete kogumise, nende vaatamise või muude toimingute tegemise eesmärgiks on muuhulgas vangla julgeoleku tagamine ning selle eesmärgiga oleks vastuolus olukord, kus kinnipeetavast andmesubjektile väljastatakse andmeid nimetatud asjaolude kohta. Vangiregistrisse kinnipeetavate kohta sisestatud andmete juurdepääsu saanud vastutava ja volitatud töötleja töötajate ehk siis eelkõige vanglateenistujate juurdepääsulogid annavad vastuse küsimustele, millisel konkreetsel ajahetkel on mõni konkreetne vanglateenistuja konkreetse kinnipeetava konkreetsetele andmetele juurdepääsu saanud või juurdepääsu vajalikuks pidanud. Sellise teabe väljastamine

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/109032018003>

igaihele võib ohustada vangla julgeolekut, sest võimaldab teha järeldusi vangla turvameetmete, tööprotsesside, teabe jms kohta. Üksikute kannete logiandmete puhul võib esmapilgul tunduda, et nende avaldamine mingit ohtu ei kujuta. Siinjuures tuleb aga arvestada asjaoluga, et erinevate infokildude kõrvutamisel ja võrdlemisel on võimalik saada tervikpilt tööprotsesside toimimisest. Seetõttu kehtivadki vangiregistri logiandmetele AvTS § 35 lg 1 p 9 alusel juurdepääsupiirangud.

Täiendavalt selgitame, et xxx saatis 20.01.2019 Justiitsministeeriumile pöördumise², milles märkis, et arst oli näidanud talle süsteemis KIR tõendit, mille kohaselt pidi vangla väljastama talle võimlemismati, kuid vangla väitel sellist tõendit ei ole. xxx soovis kogu 20.11.2018 dr. xxx poolt koostatud tõendiga seotud teabe (koostamise aeg, täpne sisu, koostaja, kustutamise aeg ja kustutaja) väljastamist. Justiitsministeerium edastas 24.01.2019 pöördumise asjaolude selgitamiseks ja kinnipeetavale vastamiseks Viru Vanglale. Vangla vastas xxx 14.02.2019 ja selgitas, et dr. xxx tegi tõepoolest vangiregistrisse (KIR-i) märke võimlemismati väljastamise kohta, kuid kuna pärast seda selgus, et kinnipeetaval on kambris juba võimlemismatt olemas ja täiendavat matti vaja ei ole, siis ebavajalik kanne kustutati registrist.

17.02.2019 esitas xxx kaebuse Justiitsministeeriumile, milles tõi välja, et ta pole rahul Viru Vangla 14.02.2019 vastusega, sest olemasolev matt on muutunud kasutuskõlbmatuks ning ta soovib uue väljastamist. Muu hulgas märkis, et soovib endiselt kogu teavet KIR-s tehtud toimingute kohta. Justiitsministeerium käsitles xxx pöördumist märgukirjana ja tõi 14.03.2019 vastuses nr 11-7/15561 välja, et vangla on selgitanud konkreetse vangiregistri kandega seonduvat, sh selle kustutamise põhjuseid. Samuti selgitati xxx, et täpsemaid logiandmeid, millest nähtub, kes ja millal andmeid registris töötles, juurdepääsupiirangu tõttu ei väljastata. Peame vajalikuks märkida, et kinnipeetava pöördumiste eesmärgiks oli saada endale kambrisse uus võimlemismatt ning logiandmete väljastamine selle eesmärgi saavutamisele kaasa ei oleks aidanud.

Lisaks selgitame, et arst ei koostanud tõendit eraldi dokumendina, vaid tegi vangiregistrisse kande, kuhu märkis vajaduse väljastada xxx kambrisse võimlemismatt. Info, et sellise sisuga kanne registris oli, on kinnipeetavale väljastatud. Seega on xxx konkreetse tõendi koostamise ja selle kustutamise kannetega seonduvaid asjaolusid selgitatud ning antud infot nii palju kui võimalik, kuid mitte konkreetse vangiregistri kandega seotud logiandmeid.

Lisame veel, et vangiregistris andmete töötlemise ja nende väljastamisega seonduvat oleme ka varasemalt Andmekaitse Inspeksioonile antud vastustes³ selgitanud.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avaliku teabe seaduse § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Vangistuse täideviimise jooksul vangiregistrisse kogutud teave on avalik teave avaliku teabe seaduse mõttes, kuid nimetatud teabe väljastamise erisused on ära toodud vangistuseseaduses.

Vangistuseseaduse § 5² lõige 4 annab kinnipeetavale küll võimaluse vangiregistrist enda kohta andmekogusse kantud andmete küsimiseks, kuid sama sätte lõike 6 kohaselt võib andmete väljastamisest keelduda, kui need sisaldavad informatsiooni vanglatöös kasutatavate meetodite, taktika või julgeolekuriskide hindamise kohta ning kui selle avalikuks tulek võib ohustada vangistuse, eelvangistuse, aresti või kriminaalhoolduse täideviimist.

² Registreeritud 22.01.2019 nr-ga 11-7/155-2

³ 10.08.2018 nr 11-3/5014-2 ja 10.10.2018 nr 11-3/6182-2

Seda, kuidas täpselt küsitud andmete väljastamine võib ohustada vangla julgeolekut, on ministeerium käesolevas vaideotsuses ka selgitanud.

Tuginedes eeltoodule leian, et teabenõudes küsitud teabe väljastamata jätmine on põhjendatud ning teabevaldaja ei ole rikkunud teabe väljastamata jätmisel seadust, mistõttu jätan vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

vaneminspektor
peadirektori volitusel